

Høring - endringer i forskrift om land-for-land-rapportering

Changemaker takker med dette for muligheten til å komme med innspill til Høringsnotat - endring om forskrift for land-for-land-rapportering (LLR) i regnskapsloven. Vi er glade for at regjeringen har notert seg merknadene om svakhetene i det eksisterende lovverket. Det hjelper likevel lite når man samtidig lager nye smutthull.

Skal vi stanse kapitalflukten som tapper både Norge og utviklingsland for milliarder av kroner må ambisiøse og omfattende tiltak iverksettes. Bare i Afrika forsvinner 425 milliarder kroner i året¹. Dette er skatteinntekter som kunne vært brukt på tiltak som helse og utdanning, men som i stedet havner i lommene på rike individer og selskaper. Å styrke mobilisering av nasjonale ressurser gjennom å sikre utviklingslands evne til å kreve inn skatt er essensielt for å kunne finansiere bærekraftsmålene og har derfor sitt eget delmål (17.1). Økte skatteinntekter er et viktig verktøy i kampen mot ulikhet, og er dermed også knyttet til bærekraftsmål 10. Norsk lovverk må bidra til å nå, ikke hindre oppnåelse, av bærekraftsmålene.

Changemaker mener at høringsforslaget ikke svarer tilstrekkelig på Stortingets anmodningsvedtak nr 792 (2014-2015) om å utvide dagens LLR og “synliggjøre uønsket skattetilpasning”. På tross av enkelte forbedringer vil flere punkter motvirke gjennomføringen. Finansdepartementets omformuleringer av forskriften åpner for at selskaper, som allerede er kjent for å bruke kreative strategier for aggressiv skatteplanlegging, finne nye løsninger for å fortsette som før og dermed unngå å betale skatt. LLR må være offentlig og tilgjengelig, være omfattende og av god kvalitet. Slik kan vi sikre at norsk lovverk ikke legger til rette for mer skatteplanlegging og kapitalflukt.

Det er særlig tre ting i forslaget Changemaker vil understreke viktigheten av: 1) at LLR må gjelde for alle land der selskapene er involvert, også for selskaper og datterselskaper som opererer i skatteparadis, 2) at kvaliteten og påliteligheten av rapporteringen må sikres gjennom bruk av reviderte regnskapstall fra selskapenes årsregnskap, og 3) at land-for-land rapporteringen må gjelde alle selskaper i alle sektorer.

1. LLR må gjelde for alle land, også land med støttefunksjoner (skatteparadis)

Det er positivt at det nye forslaget åpner for at selskapene rapporterer fra land med støttefunksjoner, som typisk er skatteparadis. Derfor er det svært uheldig at forslaget

¹High Level Panel on Illicit Financial Flows from Africa (2016)

http://www.uneca.org/sites/default/files/PublicationFiles/iff_main_report_26feb_en.pdf

undergraver seg selv ved å begrense rapporteringsplikten til selskaper som betaler over 800 000 kroner i skatt til det respektive landets myndigheter. Selskaper som søker enkelte land nettopp fordi disse landene er skatteparadis, med høy grad av hemmelighold, og lavere skattekostnader. Høy grad av hemmelighold og kreative selskapsstrukturer benyttes til å manipulere skattebetalinger til å falle under den foreslåtte grensen. Forslaget tar ikke tilstrekkelig høyde for dette. Dermed kan de selskapene det er viktigst å innhente LLR-informasjon fra falle utenfor rapporteringsplikten.

Changemaker anmoder derfor komiteen om å:

- Fjerne den nedre grensen for rapporteringsplikt for selskaper i land med støttefunksjoner
- Sørge for at all aktivitet fra land med støttefunksjoner rapporteres

2. Rapportens kvalitet og pålitelighet

Et viktig moment er kvaliteten av rapporteringen. Dagens rapportering er et utgangspunkt, men det er videre nødvendig å styrke rapporten ved å bruke reviderte regnskapstall fra selskapenes årsregnskap. Ettersom disse tallene allerede eksisterer vil det medføre minimalt arbeid og lave kostnader for selskapene, noe Finansdepartementet selv legger til grunn i forslaget. I høringsnotatet åpnes det for å ta med reviderte regnskapstall, samtidig sås det tvil om disse tallene vil kreves, når man sier at tallene “så vidt som mulig” skal hentes fra årsregnskapet. Changemaker ser ingen grunner til å svekke denne ambisjonen med en slik formulering, og mener derfor at man uten unntak må kreve reviderte regnskapstall i alle tilfeller. Det er viktig at disse opplysningene er lett tilgjengelige for myndigheter og offentligheten, og at innsynet styrkes i forhold til dagens ordning.

Changemaker anmoder komiteen om å:

- Sørge for at LLR bruker reviderte regnskapstall fra selskapenes årsregnskap
- Ikke legge til rette for unntak som svekker rapporteringen av reviderte regnskapstall

3. Rapporteringen må gjelde alle sektorer

For å sikre at rapporteringen blir omfattende nok og av god kvalitet, kreves det at alle selskaper oppgir LLR. Dagens LLR som kun gjelder skog- og utvinningsindustrien er for begrenset og må utvides. Derfor er det gledelig at høringsnotatet legger opp til en “utvidelse av kretsen av rapporteringspliktige” i forbindelse med evalueringen av Prop. 1 LS (2013-2014) i 2017. Changemaker ser ingen grunn til å vente med dette og mener at dette kan integreres inn i det nåværende forslaget. I Prop. 120 L (2015-2016), LLR for skatteformål har Stortinget gått inn for at denne rapporteringen skal gjelde alle sektorer. LLR i regnskapsloven må ha samme omfang. Disse to LLR-prosessene må ses på som en helhet, men ikke forveksles. En utvidelse av den eksisterende LLR vil kunne gi en rapportering av mye høyere kvalitet enn LLR for skatteformål har i dag, og LLR for skatteformål bør følge disse forbedringene. På sikt bør alle norske LLR-tiltak gjelde for alle selskaper i alle sektorer, uten noen form for begrensninger.

Changemaker anmoder komiteen om:

- At LLR utvides til å gjelde alle sektorer
- Å se LLR i regnskapsloven og LLR for skatteformål som en helhet.

Changemaker vil til slutt peke på behovet for at dette forslaget behandles i Stortinget. Forslaget følger ikke Stortingets anmodning i tilstrekkelig grad og Stortinget bør få anledning til å behandle forslaget, slik at kravene i forskriften blir vurdert etter om de oppnår formålet, og slik sikre at endringene blir godt demokratisk forankret.

Changemaker takker for oppmerksomheten og ønsker komiteen lykke til med arbeidet.

Med vennlig hilsen

Tuva Widskjold
Leder i Changemaker